

Aktualności
Meritum

Nastroje społeczne w dół. Czego w postpandemicznej rzeczywistości obawiamy się najbardziej?

Autor: [Andrzej Klimczuk](#)

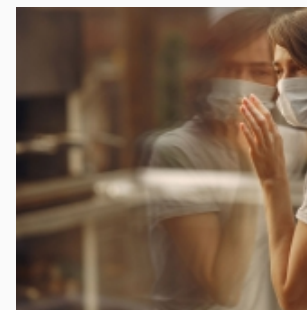
Dodano: 27.05.2020

POWIĄZANE

Aktualności
Dziś NA ŻYWO:
Wirus niepewności
w gospodarce – co
nas czeka w
najbliższych
miesiącach?

Aktualności
Konferencje,
debaty, spotkania
**Seminarium on-
line: Polska i świat
po pandemii:
nastroje społeczno-
gospodarcze**

Używamy plików cookies, aby ułatwić Państwu korzystanie z naszego serwisu. Jeśli nie blokują Państwo tych plików, oznacza to, że zgadzają się na ich użycie oraz zapisanie w pamięci urządzenia. Przypominamy, że można samodzielnie zarządzać plikami cookies, zmieniając ustawienia przeglądarki. Więcej informacji na ten temat w naszej polityce prywatności.

Pandemia wygasa. Jeśli tej tezie przeczą informacje z amerykańskich i brytyjskich szpitali, to z pewnością potwierdzają ją nastroje społeczne. Zainteresowanie pandemią radykalnie spadło, a zmęczone tematem społeczeństwa wracają na tory lekceważenia problemu i utraty czujności, jak wynika z badań największych ośrodków opinii publicznej. Pozostają jednak ogromne obawy o własne ognisko domowe i stan gospodarki.

Dane zebrał, zaanalizował i przedstawił dr Andrzej Klimczuk podczas [seminarium: Polska i świat po pandemii: nastroje społeczno-gospodarcze, które odbyło się 20 maja br.](#)

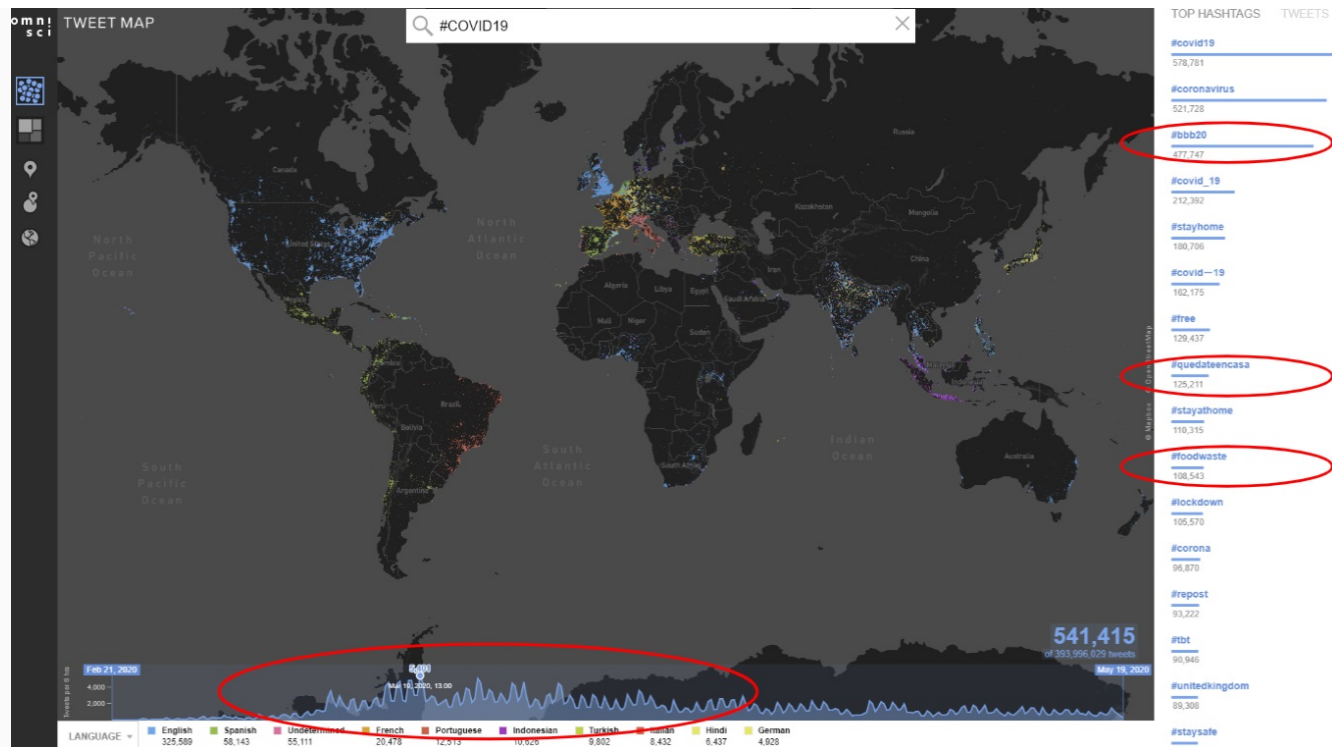
W swojej analizie, dr Klimczuk podkreślił również wpływ różnic kulturowych na postrzeganie pandemii oraz obecne wskaźniki optymizmu i dobrostanu psychicznego Polaków w odniesieniu do sytuacji społecznej i gospodarczej kraju. Czy wierzymy w to, że "Warszawo, będzie dobrze. Jeszcze będzie przepięknie!", jak głoszą popularne hasła na muralach, które powstały w stolicy podczas lockdownu?

Pandemia w mediach społecznościowych

W części seminarium, poświęconemu tym razem nastrojom społeczno-gospodarczym w dobie koronawirusa, dr Andrzej Klimczuk z Katedry Polityki Publicznej SGH przybliżył wybrane wyniki analiz dotyczących nastrojów społecznych. Zwrócił uwagę na kontrast pomiędzy wskaźnikami dotyczącymi rejestrowania nowych przypadków zakażeń na COVID-19, a poziomem zainteresowania pandemią w mediach społecznościowych.

Podczas, gdy na większości kontynentów nie zaobserwowano jeszcze szczytu zachorowań, to popularność słów kluczowych (hashtagów) dotyczących pandemii np. na Twitterze w skali globalnej istotnie zmalała.

O ile na początku marca publikowanych było nawet do 5 tysięcy krótkich wiadomości na każdych 6 godzin, to w połowie maja był to już tylko blisko 1 tysiąc komunikatów na każde 6 godzin. Zainteresowanie pandemią spada więc z czasem – przy czym dane geolokalizacyjne sugerują, że z mediów społecznościowych korzystają głównie mieszkańcy dużych miast i krajów rozwiniętych – dodaje dr A. Klimczuk.

Zmęczenie i uśpienie czujności

Wzrost zachorowań w krajach Globalnego Południa może nie spotkać się zatem z wystarczającą uwagą. Co więcej, malejące zainteresowanie może ograniczyć ostrożność, stosowanie i zrozumienie dla zalecanych środków bezpieczeństwa, mających chronić przed dalszym rozprzestrzenianiem się koronawirusa.

Można przypuszczać, że druga fala pandemii dla wielu będzie raczej wydarzeniem niespodziewanym, gdyż stopniowo dochodzi do powszechnego „zmęczenia” tematem pandemii i „uśpienia czujności”.

Jaki wpływ na ocenę wdrażanych programów mają panujące nastroje społeczne?

W dalszej kolejności dr Klimczuk omówił wybrane sondaże przeprowadzone przez rozmaite ośrodki badania opinii publicznej, w okresie od ogłoszenia przez Światową Organizację Zdrowia pandemii koronawirusa, tj. 11 marca 2020 r., do 20 maja. Podstawowym celem przeprowadzonego przeglądu było sprawdzenie, czy miały miejsce

istotne zmiany w zakresie nastrojów społecznych, które mogą oddziaływać na wdrażanie i ocenę programów publicznych. Analiza wyników badań sondażowych miała też na celu zwrócenie uwagi na ewentualne rozbieżności w problemach publicznych, obserwowanych lub zgłaszanych przez obywateli, względem problemów dostrzeganych przez ekspertów, takich jak np. kryzys w sektorze oświaty i szkolnictwa wyższego czy też kryzys w systemie ochrony zdrowia.

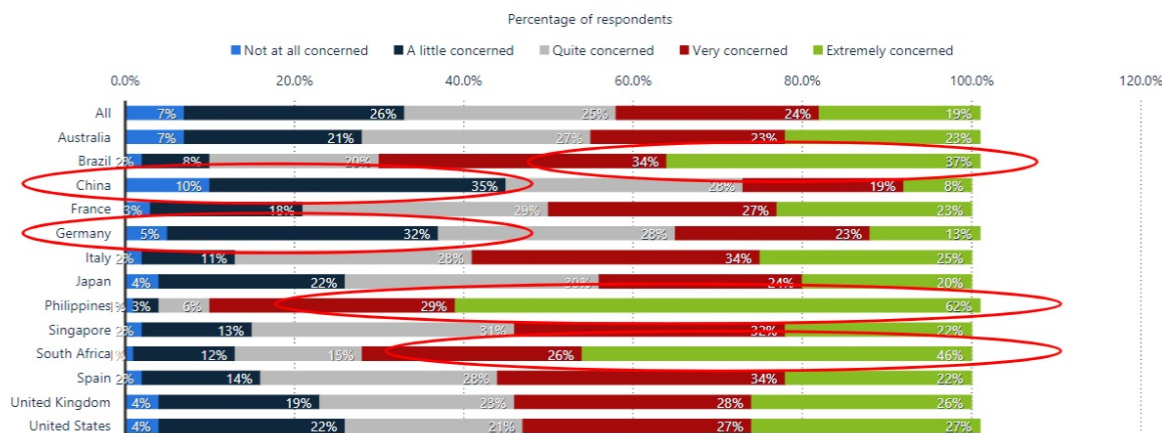
Z międzynarodowych sondaży przeprowadzonych na początku pandemii przez GlobalWebIndex można wnioskować, że:

wyższe zaniepokojenie sytuacją w swoim kraju wskazywali obywatele krajów rozwijających się, jak np. Brazylia (71% zaniepokojonych i bardzo zaniepokojonych), Filipiny (91%) i Republika Południowej Afryki (72%). Jednocześnie najwyższy optymizm oceny sytuacji miał miejsce w Chinach (45% nie zaniepokojonych i trochę zaniepokojonych), Niemczech (37%) i Stanach Zjednoczonych (26%).

Świat

Percentage of respondents worldwide who were concerned about the COVID-19 situation in their country as of March 12, 2020, by country

Level of concern regarding the COVID-19 situation by country as of Mar. 12 2020

Note: Worldwide: March 5 to March 12, 2020; 16-64 years; 12,845
Source(s): GlobalWebIndex; ID_1109124

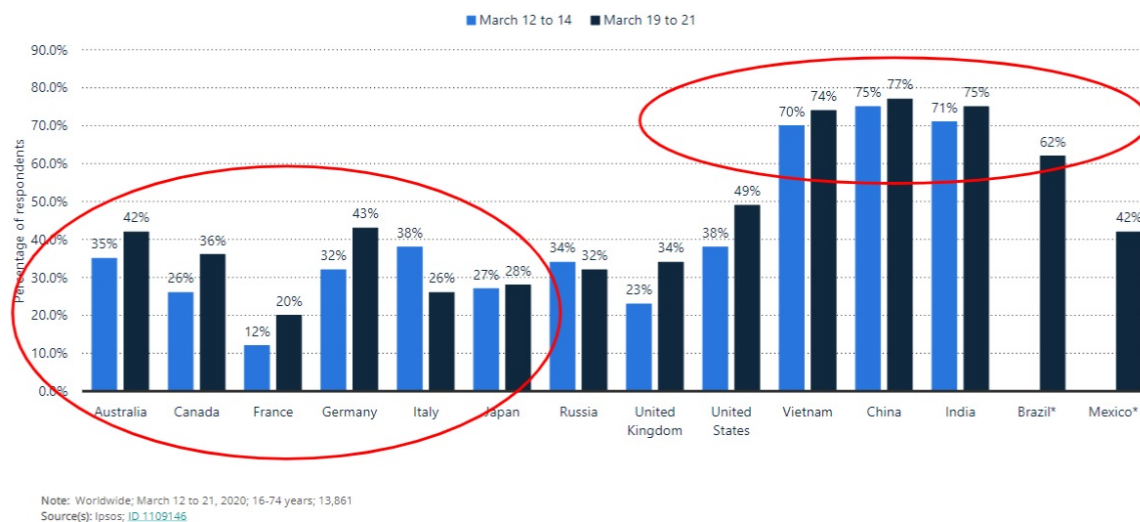
W sondażu Ipsos przeprowadzonym również na początku pandemii zaobserwowano podział kulturowy w odniesieniu do pytania, o to czy pandemia COVID-19 będzie poważnie oddziaływać na stan zdrowia respondentów.

O ile w krajach Europy Zachodniej (jak Francja, Niemcy i Włochy) zaniepokojenie wskazywało od 12% do 43% pytanych to w krajach Dalekiego Wschodu (np. Wietnam, Chiny, Indie) wskaźnik zaniepokojenia o stan zdrowia wynosił od 70% do 77%. Jednocześnie respondenci z prawie wszystkich analizowanych krajów zapytani o ocenę tego czy wprowadzone ograniczenia w podróżowaniu i powszechnej izolacji w domach mogą zapobiec rozprzestrzenianiu się koronawirusa wykazywali sceptycyzm (50%-61% negatywnych opinii o zastosowanych środkach) - dodaje dr A. Klimczuk

Świat

Percentage of people worldwide who believed that COVID-19 would seriously affect their health as of March 2020, by country

Global opinions on COVID-19 seriously affecting health in March 2020, by country

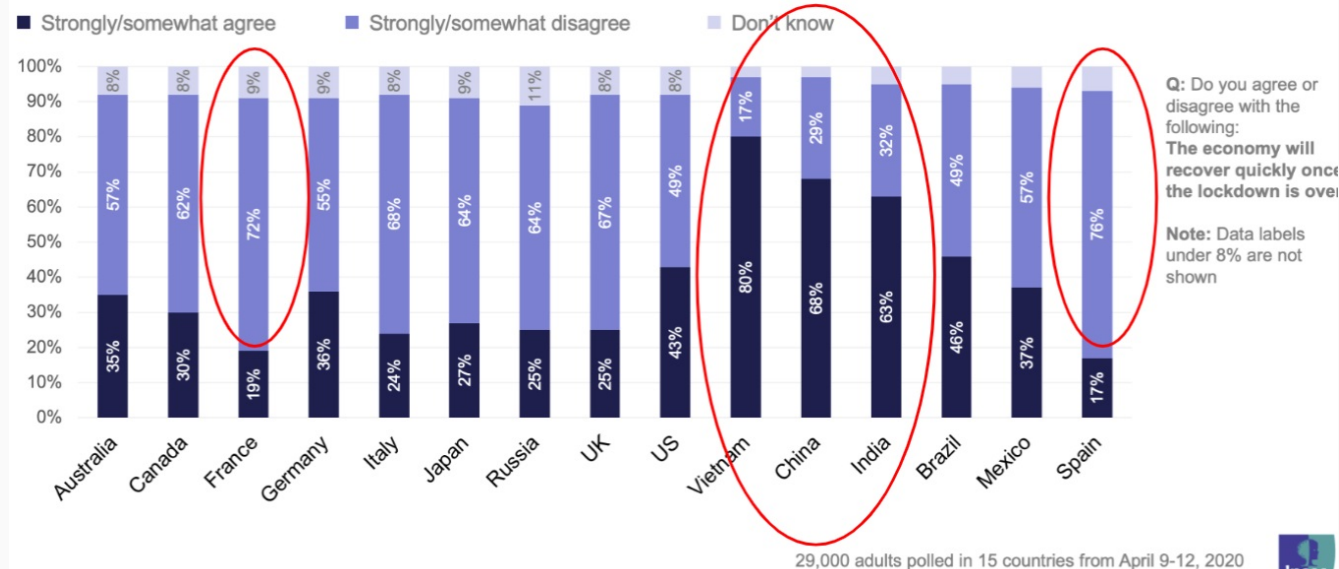
Wpływ różnic kulturowych w postrzeganiu pandemii

Różnice kulturowe dostrzeżono także, na początku kwietnia, w sondażu Ipsos dotyczącym „odmrażania” gospodarki. O ile mieszkańcy krajów zachodnich negatywnie oceniali

możliwość szybkiej odbudowy gospodarczej (64%-72% takich opinii), to przedstawiciele krajów Dalekiego Wschodu uznawali, że szybki powrót do stanu sprzed pandemii jest możliwy (63%-80% opinii pozytywnych).

Świat

DO YOU THINK THE ECONOMY WILL RECOVER QUICKLY ONCE THE LOCKDOWN IS OVER?

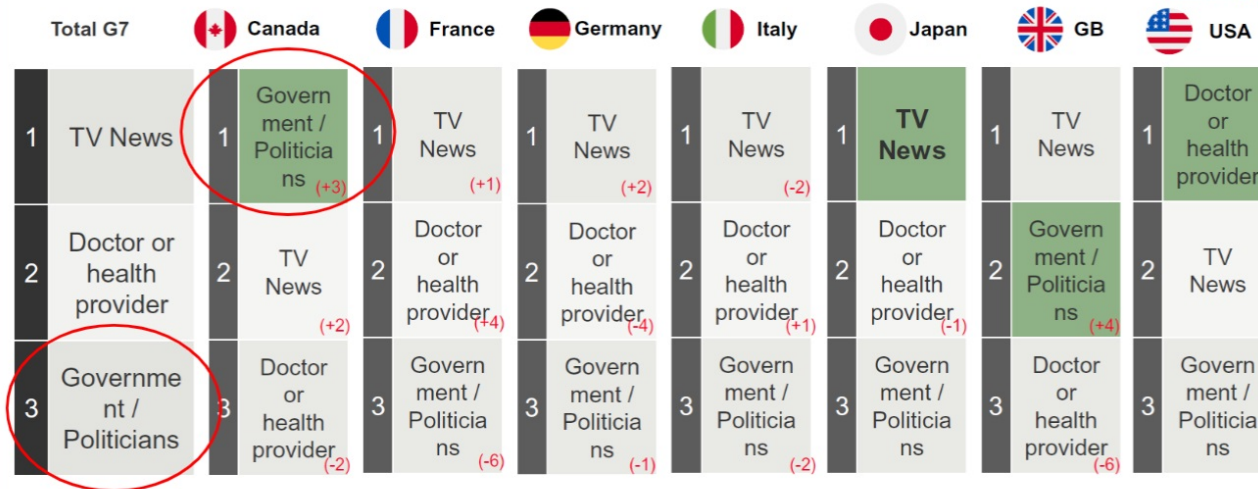
Podobna rozbieżność jest widoczna w odpowiedziach na pytanie o to, czy gospodarki należy otwierać pomimo faktu, iż pandemia nie została jeszcze opanowana oraz w ocenach optymizmu wobec powrotu do zakładów pracy i ponownego otwarcia szkół. Różnice kulturowe nie są zaś tak widoczne w ocenie tego, czy rządy poszczególnych krajów podjęły stosowne interwencje aby powstrzymać pandemię – tu najwyżej oceniano te kraje, które podjęły szybkie i radykalne działania (Australia, Kanada, Korea Południowa, Indie), a najniżej kraje w których pandemia została w pewnej mierze zignorowana w pierwszych jej tygodniach (Francja, Hiszpania, Japonia, Rosja).

Z sondażu przeprowadzonego przez grupę Kantar w krajach G7 wnioskować można, że obywatele tylko jednego z tych państw ufają informacjom podawanym przez rząd (Kanada).

Most reliable source of information

Which ONE of these do you trust the most to provide reliable information about the Coronavirus outbreak?

(Difference between March and April 2020 in percentage points)

KANTAR

April 2020

Base: All adults – G7 (7006), CA (1000), FR (1000), GE (1000), IT (1001), JP (1003), GB (1001), USA (1001)

21

W pozostałych przypadkach wyższym zaufaniem cieszą się wiadomości podawane przez niezależne media. Jednocześnie obywatele tych krajów raczej mają mieszane opinie, co do adekwatności restrykcji wprowadzonych przez władze rządowe (średnia 42% opinii, iż środki te były odpowiednie, 44% środki nie były zbyt daleko idące, 8% środki były zbyt dotkliwe).

Najwyższy poziom sceptycyzmu wobec zastosowanych rozwiązań wskazywano w Niemczech gdzie istnieją silne tradycje ochrony prywatności (13%). Jednocześnie kolejny sondaż – firmy Statista – wskazał, że tylko niewielka ilość obywateli krajów rozwiniętych jak Niemcy, Stany Zjednoczone i Wielka Brytania obawia się zamieszek i grabieży (odpowiednio 12%, 13% i 6%), ale istnieją znaczne obawy co do stabilności gospodarczej (57%, 58% i 69%). Odpowiedzi te stoją w kontraście wobec sytuacji w krajach Globalnego Południa w świetle danych z monitoringu sytuacji kryzysowej prowadzonego przez the Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED). W samych krajach Europy Wschodniej od początku roku odnotowano 7362 incydentów, takich jak np. zamieszki i protesty związane z pandemią COVID-19. Obserwowane

jest także gwałtowne nasilenie konfliktów w Indiach, w krajach Bliskiego Wschodu i w Brazylii.

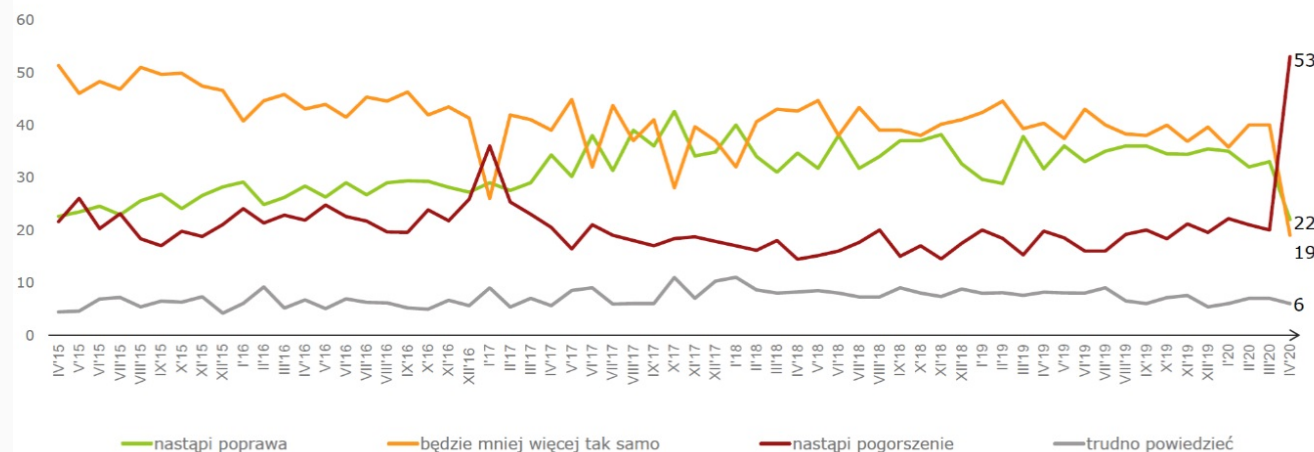
Polska. Wskaźniki optymizmu, paniki i zaufania

W ostatniej części prezentacji, dr Klimczuk przybliżył wyniki pierwszego sondażu Eurofound, dotyczącego oceny warunków życia i pracy w związku z pandemią. Na tle krajów Unii Europejskiej Polacy wykazują jedno z najniższych wskaźników optymizmu (około 40%), co do oceny przyszłości, dobrostanu psychicznego (57%) i zaufania wobec systemu ochrony zdrowia (4 w skali od 1 do 10 punktów). Jednocześnie większość Polaków uznaje, że ich sytuacja była lepsza 3 miesiące temu (52%) i ulegnie pogorszeniu w najbliższych 3 miesiącach (55%) – są to jedne z najbardziej negatywnych ocen w krajach UE. Zbliżone poziomy pesymizmu odnotowano tylko w kilku krajach (Bułgaria, Cypr, Węgry i Grecja). Badacz przybliżył także wyniki prowadzonych przez 8 tygodni badań European National Panels w których stworzono kilka indeksów oceny sytuacji w wybranych krajach Europy Środkowo-Wschodniej (Polska, Republika Czeska, Słowacja, Bułgaria i Węgry).

Polska

Prognoza zmian materialnych warunków życia

Czy uważa Pan(i), że w ciągu najbliższych trzech lat materialne warunki życia ludności w naszym kraju poprawią się, czy pogorszą?

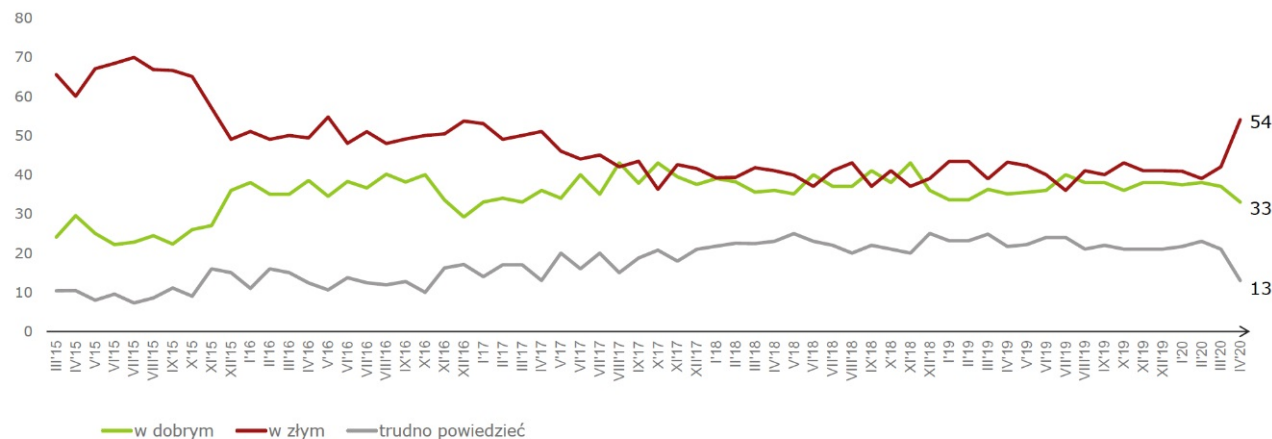

Źródło: Termin badania: 16-17 kwietnia 2020 roku

Polska

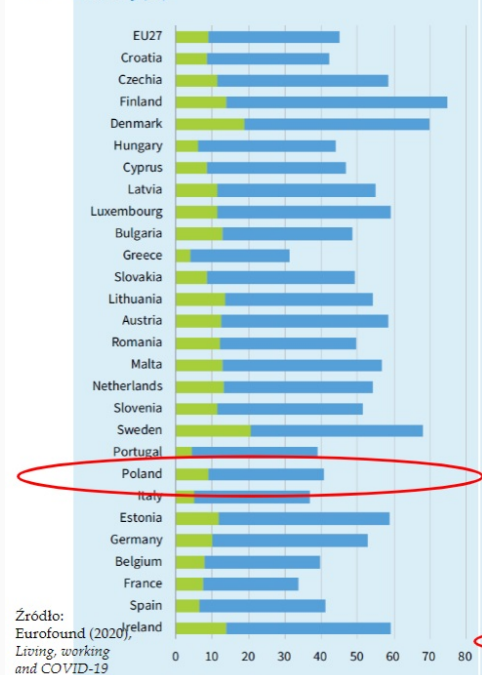
Ocena kierunku biegu spraw w kraju

Czy Pana(i) zdaniem – ogólnie rzecz biorąc – sprawy w Polsce idą w dobrym czy złym kierunku?

Europa

Figure 2: Respondents' optimism about their future by country (%)

Zródło:
Eurofound (2020),
Living, working
and COVID-19

Figure 3: WHO-5 mental well-being index by country

Figure 5: Trust in the healthcare system by country

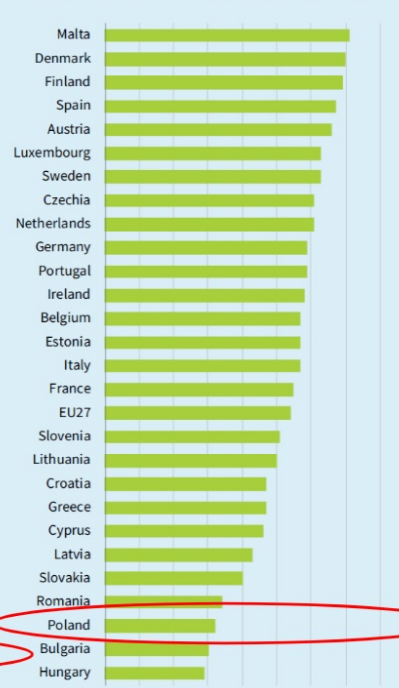
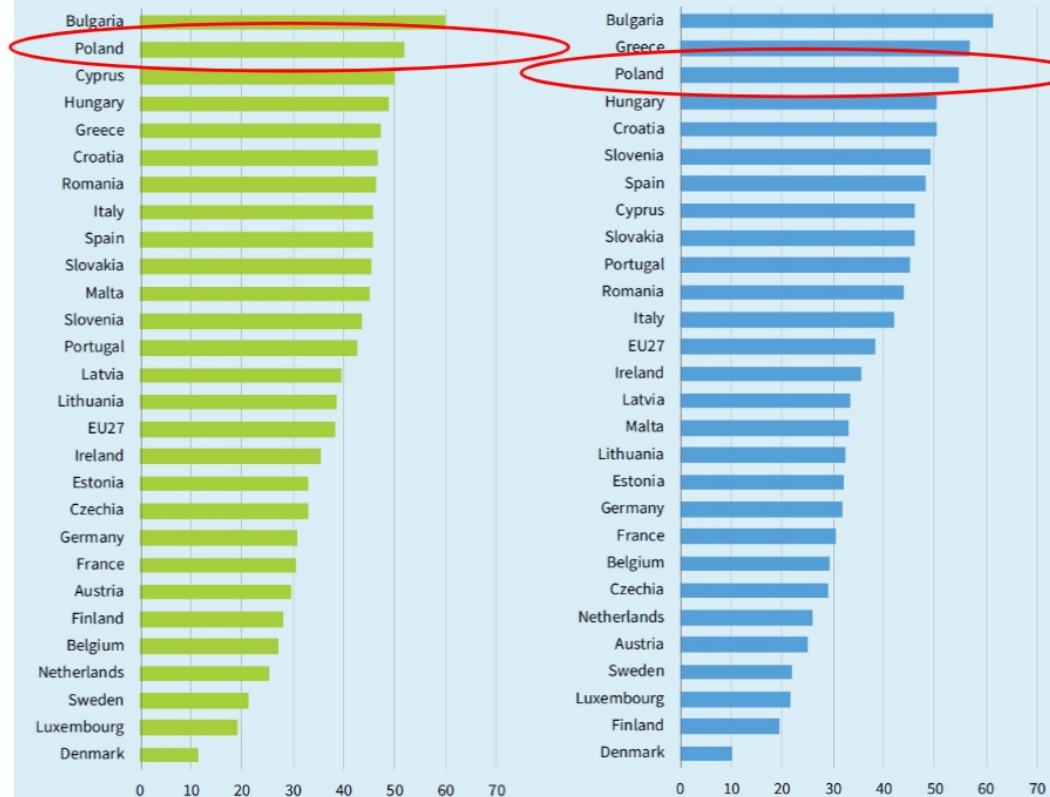

Figure 11: Respondents' financial situation three months ago and in three months' time by country* (%)

Note: * Percentage saying situation is worse compared to three months ago (left) and percentage saying situation will be worse in three months' time (right).

Źródło:
Eurofound (2020),
Living, working
and COVID-19
dataset, Dublin

O ile, we wszystkich tych krajach zauważono spadek tzw. indeksu „paniki” (lęku przez negatywnymi efektami dla stanu zdrowia), to jednocześnie zmalał indeks zaufania do działań rządowych, wzrósł indeks negatywnego wpływu pandemii na życie codzienne oraz wzrósł indeks „doświadczenia” (znajomości osób zakażonych). Jedyny kraj regionu, w którym można zauważyć relatywnie pozytywne zmiany wskazanych indeksów to Republika Czeska, gdzie nie tylko szybko zdecydowano się na zamknięcie gospodarki, ale także na uruchomienie pakietu antykryzysowego oraz na odmrażanie gospodarki.

Polska

- Ankietę wypełniło dotychczas 1390 osób w wieku od 18 do 78 lat. 78% próby, to kobiety; 20,9% – mężczyźni, a 1,1% to osoby, które określiły swoją płeć jako inną
- 66,3% biorących udział w badaniu deklaruje, że pracuje zdalnie
- **Stresory: epidemia koronawirusa – 75%** próby określa ją jako stresujące wydarzenie; **73% zbyt duża lub mała ilość pracy; 70% presja czasu** związana z terminowym wywiązywaniem się z zadań
- **51%** badanych zgłasza objawy wskazujące na **załamanie funkcjonowania i wykonywania codziennych obowiązków**
- Nasilone objawy depresyjne: 38% badanych; **62% uczestników badania relacjonuje nasilone objawy lęku uogólnionego** (stałe odczuwanie lęku lub nadmierne zamartwianie się)
- **37% wskazuje na objawy zespołu stresu pourazowego (PTSD)**
- **Stan nasilonego stresu (np. zaburzenia snu czy problemy z koncentracją) - aż 71% badanych, a u 13% można z dużym prawdopodobieństwem podejrzewać występowanie zaburzenia adaptacyjnego.**

Źródło: Zdrowie psychiczne w czasie pandemii Covid-19. Raport wstępny z badania naukowego kierowanego przez dr hab. Małgorzatę Dragan - Wydział Psychologii UW 20.05.2020, <http://osvch.uw.edu.pl/2020/05/04/zdrowie-psychiczne-w-czasie-pandemii-covid-19-raport-wstepny-z-badania-naukowego-kierowanego-przez-dr-hab-maleorzate-dragan/> 120.05.20201.

W podsumowaniu prezentacji dr Klimczuk zwrócił uwagę, że badania sondażowe wskazują na ważne obawy, co do niepewnej stabilności gospodarczej; zachwianie dobrostanem psychicznym obywateli.

SGH

Dział Promocji
i Rekrutacji

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
al. Niepodległości 162
02-554 Warszawa

PISMO SZKOŁY GŁÓWNEJ HANDLOWEJ W WARSZAWIE

Wydanie internetowe
Serwis Gazeta SGH - Życie uczelni

- Redakcja portalu

TAGI

Insight PoProstuEkonomia koronawirus
konkurs Klub Partnerów SGH Erasmus+
KES KNoP nagroda rektor CEMS

budynek G: pok. 146, 147
e-mail: gazeta@sgh.waw.pl

- [Informacje dla autorów](#)

Wydanie drukowane

Gazeta SGH, Gazeta SGH Raport, Gazeta SGH
Insight

- [Redakcja Gazety SGH](#)
- [Informacje dla autorów](#)
- [Patronat](#)

[PoProstuFinanse](#)

[KZiF](#)

[nowości wydawnicze](#)

[student](#)

[KAE](#)

[NAWA](#)

[open access](#)

[Forum Dziekanatów](#)

[kalejdoskop](#)

SGH W MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH

